

Dr. Bábosik István legújabb kötetéről

A nevelés elmélete és gyakorlata címmel jelent meg dr. Bábosik István professzor legújabb kötete hosszas várakozást követően. Aki évtizedek óta oktatója a nevelélméletnek, aki a rendszerváltozás folyamatában is képes a pályatükörrel találkozni, aki rendszeres követője a nevelés elméletének, a szakirodalomnak, örömmel nyugtázza Bábosik professzor küllemében is igényes, korszerű tartalmakat közvetítő könyvét.

A nevelélméletben a rendszerváltozást jelentő „*Kis neveléstan*”-t megjelentető dr. Mészáros István neveléstörténész professzor sokat idézté vált hazánkban a 90-es évek elején, majd vártuk a folytatást. dr. Bábosik István a neveléstudomány doktora a már korábban is ismert kutatását folytatva jelentkezett „*A nevelés folyamata és módszerei*” (1993) című munkájával, amely tankönyvként az egyetemi és főiskolai hallgatók kötelező olvasmányává vált. Azt követte egy esztendő múlva a dr. Mezei Gyulával együtt megjelentetett *Neveléstan*, majd a dr. Bábosik István szerkesztésében közreadott „*A modern nevelés elmélete*” (1997) című rendkívül tartalmas kötet.

Dr. Gáspár László Apáczay-díjas professzor sajátos koncepciójú *Nevelélmélete* főiskolai jegyzetként szintén 1997-ben vált ismertté, de sajnálatos módon nem eléggé elismertté.

Dr. Bábosik István újabb kötete ilyen előzmények után született meg számos ösztönzésre. A Nemzeti Tankönyvkiadó gondozásában megjelent, több mint 16 éves egyetemi és főiskolai tankönyv „a legértékesebbnek bizonyult XX. századi nevelélméleti felismerések áttekintésével és egy általános nevelélméletté történő összegzésével kíván a korszerű gyakorlati nevelői munkához segítségnyújtani” – olvasható a tömör bevezetésben.

A tankönyvnek szánt kötet első fejezete a nevelés szerepét mutatja be a társadalom és az egyén életében, a nevelés korszerű értelmezését adja a már korábbról is ismert Bábosik-féle koncepció alapján, majd a nevelés folyamatának sajátos leírását.

A következő fejezet a jellemmel foglalkozik, mint a „legmagasabb rendű magatartásszabályozó tényező”-vel. Kijelöli fejlesztésének helyét a nevelési folyamat szerkezetében a két világháború közötti Magyarország nevelélméletét (Imre Sándor morálpedagógia) is felidézve (a „tiszta, jellemes férfiú” stb.).

A nevelés hatásrendszerének és metodikájának közlése is a már általunk jól ismert Bábosik-koncepció jegyében született, amely lényegesen eltér a korábitól, a hagyományosnak nevezettől. Az ún. közvetett nevelési hatások vizsgálatának bemutatása a 80-as évek elejével datálható. A direkt és indirekt nevelési módszerek osztályozását már évek óta így oktatjuk főiskolánkon és bizonyára számos tanárképző intézményben, hivatkozva Bábosik István professzor koncepciójára.

A kötet záró fejezete teljesen újszerű, párájt ritkító. A szerző az esetben arra vállalkozott, hogy bemutatja a XX. század nevelélméletének és gyakorlatának fejlődési tendenciáit (a nevelési koncepciók hatékonyságának mutatói, a nevelési célok alakulása, a személyiség-értelmezés és a nevelési folyamat értelmezésének változásai, a hatása, a szervezési alternatívák, a nevelés metodikai koncepcióinak fejlődése, a nevelés elméletének és gyakorlatának fejlődési perspektívái).

Dr. Bábosik István tanárképző intézmények hallgatóinak szánt tankönyve kiválóan hasznosítható a pedagógus-továbbképzésben is. Javasolnánk megismerését mindazoknak, akik a 90-es éveket megelőző évtizedekben ismerkedtek meg a nevelés elméletével, és mindmáig gyakorolják a nevelést.